

Številka: 007-145/2012

Ljubljana, dne 3.6.2012

EVA: 2012-2030-0007

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja – skrajšani postopek – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.«

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo
- Služba Vlade RS za zakonodajo

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Andreja Lang, v.d. generalne direktorice Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

Dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje in javno upravo

Helmut Hartman, državni sekretar

Andreja Lang, v.d. generalne direktorice Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov:

Predlaga se skrajšani postopek za sprejem predloga zakona na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) zaradi manj zahtevnih sprememb in dopolnitev ter zaradi uskladitve z drugimi zakoni. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja se usklajuje z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 91/11, ZKP-K) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 91/11, KZ-1B).

4.b Predlog za skrajšanje poslovniških rokov z obrazložitvijo razlogov:

/

5. Kratak povzetek gradiva

S Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (v nadaljevanju: predlog zakona) se odpravljajo nekatere nejasnosti v dosednji ureditvi, npr. glede odgovornosti pri spremembi statusa pravne osebe, pomanjkljivosti dosedanje ureditve – npr. pri poimenovanju in zastaranju izvršitve stranske kazni prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba (do sedaj: prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti pravne osebe na organiziranem trgu - 15.b člen Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja), predvsem pa se predlog zakona usklajuje z novelama KZ-1B in ZKP-K. Izvršitev stranske kazni prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, bo urejena v Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, EVA 2012-2030-0006.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		
<p>/OBRAZLOŽITEV:</p> <p>I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):</p> <ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov - obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov <p>II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede: <ul style="list-style-type: none"> - proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep; - projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter - proračunske postavke. Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe. <ul style="list-style-type: none"> - II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz: Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a. - II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna: V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./ 		
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR</p> <p>Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic.</p>		
<p>8. Predstavitev sodelovanja javnosti</p>		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA	

Če DA:

Datum objave: 20.2.2012

V razpravo so bili vključeni:

- Vrhovno sodišče Republike Slovenije
- Vrhovno državno tožilstvo RS
- Državna revizijska komisija
- Agencija za trg vrednostnih papirjev
- Komisija za preprečevanje korupcije

Mnenja, predloge, pripombe so podali:

Agencija za trg vrednostnih papirjev je sicer izrazila pomisleke glede ureditve stranske kazni prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, vendar predlogu ne nasprotujejo, ker nimajo boljšega predloga za oblikovanje te stranske kazni.

Upoštevani so bili: /

Bistvena odprta vprašanja: Odprtih vprašanj ni.

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o....., kar je razvidno v predlogu predpisa./

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje: Službi Vlade RS za zakonodajo in vsem ministrstvom.

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo je prejelo pripombe Službe Vlade RS za zakonodajo, Ministrstva za finance, Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

Služba Vlade RS za zakonodajo:

Podala je pripombo na 10. člen predloga zakona, ki je urejal začetek uporabe posameznih določb, in sicer vezano na začetek veljavnosti oziroma uporabe novel ZKP-K in KZ-1B. Glede na to, da sta obe noveli začeli veljati oziroma se uporabljati 15. maja 2012, je navedena določba nepotrebna, saj predlog zakona do tega datuma ni bil sprejet. Navedeno pripombo je Ministrstvo za pravosodje in javno upravo upoštevalo in 10. člen v predlogu zakona črtalo.

Ministrstvo za finance:

Glede stranske kazni prepovedi udeležbe na področju javnega naročanja:

Ministrstvo za finance je v mnenju navedlo, da oddajo javnih naročil urejata Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10 in 18/11; v nadaljnjem besedilu: ZJN-2) in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštne storitve (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10 in 43/11; v nadaljnjem besedilu: ZJNVETPS), Ministrstvo za finance pa pripravlja tudi Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti. Navedeni zakoni v skladu z evropsko zakonodajo (Direktive 2004/17/ES, 2004/18/ES in 2009/81/ES) določajo, da mora naročnik iz postopka javnega naročanja izločiti gospodarske subjekte, če so bili ti ali njihovi zakoniti zastopniki pravnomočno obsojeni za nekatera dejanja zoper premoženje, gospodarstvo, uradno dolžnost in javna pooblastila ter volilno pravico in volitve. Naročniki zato v konkretnem postopku javnega naročanja, pred oddajo naročila, za najugodnejšega ponudnika v kazenski evidenci Ministrstva za pravosodje in javno upravo preverijo, ali je bil gospodarski subjekt pravnomočno obsojen za kazniva dejanja iz 42. člena ZJN-2 oziroma 45. člena ZJNVETPS in ga po potrebi zaradi neizpolnjevanja pogojev glede splošne usposobljenosti izločijo iz tega postopka javnega naročanja. Upošteva je navedeno je opredelitev stranske sankcije prepovedi udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja v ZOPOKD odveč, vnaša nejasnosti, z vidika vodenja postopka javnega naročanja in vodenja uradnih evidenc pa pomeni tudi nepotrebno, dvojno administriranje. Enak učinek, tj. izločitev pravnomočno obsojenih subjektov, dosežemo že na podlagi javnonaročniške zakonodaje.

V skladu z navedenim je Ministrstvo za finance predlagalo, da se:

- 4. točka 12. člena ZOPOKD črta, 5. točka pa postane 4. točka,
- 15.a člen ZOPOKD črta.

Ministrstvo za pravosodje in javno upravo je navedeni predlog v celoti upoštevalo ter stransko kazen »prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja« črtalo, tako da bo v primeru sprejema tega predloga novele Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja urejal le eno stransko kazen - prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba.

Ministrstvo za notranje zadeve:

Ministrstvo za notranje zadeve je predlagalo, da se izvršitev stranskih kazni iz 15.a in 15.b člena Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja uredi v aktualnem Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, saj bi bila v tem primeru rešitev sistemska. Ministrstvo za pravosodje in javno upravo je navedeni predlog upoštevalo, zato bo stransko kazen prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, uredilo v aktualnem predlogu novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij. Stranska kazen prepovedi udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja pa se iz Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja črta, ker ni skladna z zakonodajo na področju javnega naročanja.

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor:

Ministrstvo za infrastrukturo in prostor je podalo pripombo, ki je vsebinsko podobna pripombi Ministrstva za finance, zato se šteje za upoštevano.

Datum pošiljanja: 19.4.2012

Gradivo je usklajeno: v celoti	/
Gradivo je v pretežni meri usklajeno: /	Bistvena odprta vprašanja: /
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno: /

10. Gradivo je lektorirano	DA
-----------------------------------	----

11. Zahteva predlagatelja za		
a)	Obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	Za nujnost obravnave	NE
c)	Obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE

12. Pri pripravi gradiva so bile upoštrevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti	DA
---	----

13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade	NE
--	----

14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...

**minister
dr. Senko Pličanič**

PREDLOG

[EVA 2012-2030-0007]

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ODGOVORNOSTI PRAVNIH OSEB ZA KAZNIVA DEJANJA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Ocena stanja na področju urejanja:

Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo in 65/08, v nadaljevanju: ZOPOKD) je bil do sedaj noveliran dvakrat. Pri drugi noveli (ZOPOKD-B) so se njegove določbe usklajevale z novim Kazenskim zakonikom (Uradni list RS, št. 55/08, 66/08 – popr., 39/09 in 91/11, v nadaljevanju: Kazenski zakonik), ki je bil takrat v državnozbornem postopku, uvedeni pa sta bili tudi dve novi stranski kazni – prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja in prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti pravne osebe na organiziranem trgu (15.a in 15.b člen ZOPOKD).

Podatki iz spletne strani Statističnega urada Republike Slovenije:

Med pravnimi osebami je bilo v letu 2010 ovadenih 606, obtoženih 55, spoznanih za odgovorne pa 6.

V letu 2010 je bilo na okrožnih državnih tožilstvih ovadenih 606 pravnih oseb, največkrat za kazniva dejanja poslovne goljufije, zatajitve finančnih obveznosti, goljufije in kršitve temeljnih pravic delavcev. Okrožna in okrajna sodišča so zaradi naštetih kaznivih dejanj tudi največkrat vložila obtožni predlog zoper pravne osebe. Zoper 55 pravnih oseb je bila v letu 2010 vložena obtožnica. Le 6 pravnih oseb pa je bilo tudi spoznanih za odgovorne, in sicer dve za kaznivo dejanje poslovne goljufije, po ena pa za kršitev temeljnih pravic delavcev, za zaposlovanje na črno, za kršitev materialnih avtorskih pravic in za obremenjevanje in uničevanje okolja.

Ovadne, obtožene in obsojene pravne osebe, Slovenija, 2010, vir: SURS

	Ovadne pravne osebe	Obtožene pravne osebe	Pravne osebe, spoznane za odgovorne
Kazniva dejanja skupaj	606	55	6
Poslovna goljufija	316	13	2
Zatajitev finančnih obveznosti	40	5	-
Goljufija	39	3	-
Kršitev temeljnih pravic delavcev	32	4	1
Zloraba položaja ali pravic	14	-	-
Oškodovanje upnikov	11	2	-
Ponareditev ali uničenje poslovnih listin	11	5	-
Zaposlovanje na črno	-	1	1
Kršitev materialnih avtorskih pravic	-	1	1
Obremenitev in uničenje okolja	-	1	1
Druga kazniva dejanja	143	20	-

Iz Skupnega poročila o delu državnih tožilcev za leto 2011:

V letu 2011 je bilo 1338 (3,56 %) ovadenih pravnih oseb. Nadaljuje se trend povečevanja obravnavanja pravnih oseb. Državni tožilci so skupaj s prenesenimi nerešenimi zadevami v letu 2011 obravnavali 2298 pravnih oseb (leta 2010 so obravnavali 1941 pravnih oseb, v letu 2009 pa 1364 pravnih oseb). Delež rešenih ovadb zoper pravne osebe se je povečal za 1 % (s 54 % na 55 %), v primerjavi z letom 2009 pa za 4 odstotne točke (z 51 % na 55 %). Delež zavrženja ovadb pri pravnih osebah je ostal enak (58 %). Ta delež zavrženja je tudi posledica dejstva, da med postopkom velikokrat pravna oseba že preneha obstajati oziroma gre v stečaj. Razlogi za zavrženje ovadb so natančneje opisani v poglavju 5.7 poročila o delu državnih tožilcev.

Pri pravnih osebah se je delež odstopov od pregona po končani preiskavi zmanjšal za 11 odstotnih točk, delež vloženih obtožnih aktov pa se je povečal za 23 odstotnih točk. Po končani preiskavi je prišlo do odstopa od pregona v deležu 39 % (50 % leta 2010), do vložitve obtožbe v deležu 43 % (20% leta 2010) in do rešitve na drug način v deležu 32 % (30 % leta 2010) pravnih oseb od vseh, zoper katere se je končala sodna preiskava.

Tabela 22po: Odločitve o ovadbah zoper pravne osebe (skupaj):
- vse rešene ovadbe: 1253

- zavržene ovadbe: 732
- zahteve za preiskavo: 172
- neposredne obtožbe in obtožni predlogi: 80
- rešeno na drug način: 269

Tabela 26po: Uspeh obtoževanja zoper pravne osebe (skupaj):

- skupaj prejete sodbe: 40
- obsodilne sodbe: 11
- oprostilne sodbe: 3
- zavrnjene sodbe: 26

Tabela 27po: Izrečene sankcije pravnim osebam (skupaj):

- obsodilne sodbe: 11
- denarna kazen: 4
- pogojna obsodba: 7
- odvzem premoženja: 0
- prenehanje pravne osebe: 0

Ob pripravi Zakona o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1B) in Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-K) je bilo treba ugotoviti katere določbe v ZOPOKD je treba uskladiti z navedenima novelama in katere določbe so morda nejasne ali pomanjkljive in jih je treba iz tega razloga spremeniti ali dopolniti. Ugotovljena je tako pomanjkljivost pri ureditvi obeh novih stranskih kazni, saj ni določbe o zastaranju izvršitve teh kazni, prav tako tudi ni urejena sama izvršitev v Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij.

Navedba predpisov, ki urejajo to področje:

V sistemu kazenskega prava je ZOPOKD funkcionalno povezan z določbami Kazenskega zakonika (KZ-1), Zakona o kazenskem postopku (ZKP), Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1), Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1) in Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami EU (ZSKZDČEU).

Podatki o rezultatih spremljanja izvajanja obstoječega predpisa (predstavitev ciljev, ki jih je predpis zasledoval, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je narejena ocena doseženih ciljev, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi): Uporabniki ZOPOKD do sedaj niso opozarjali, da bi jim zakon povzročal posebne težave, je bilo pa ugotovljeno, da se novi stranski kazni iz novele ZOPOKD-B nista izrekli, saj izvršitev ni bila urejena.

Poglavitni problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za nastanek problema): Kot je že navedeno, so bile v ZOPOKD ugotovljene manjše pomanjkljivosti, ki jih je bilo treba zaradi zagotovitve enotne ureditve v kaznovalnem pravu, s predmetnim predlogom novele odpraviti.

Na kakšen način so bili problemi ugotovljeni: Nedoslednost ureditve je ugotovilo Ministrstvo za pravosodje in javno upravo pri natančnejšem pregledu veljavnega zakona.

Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja: Na področje urejanja, to je predvsem na 25. člen ZOPOKD, vplivajo predvsem direktive in okvirni sklepi. 25. člen ZOPOKD tako sledi noveli KZ-1B in se usklajuje z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji 2011/92/EU, ki razveljavlja Okvirni sklep 2004/68/PNZ (objavljena dne 17.12.2011).

Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja: /

Odločbe Ustavnega sodišča, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev: /

Odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev: /

Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa: Razlogi za pripravo predloga zakona so naslednji: odpraviti je treba pomanjkljivosti in nedoslednosti v dosednji ureditvi, predvsem pa to velja pri ureditvi odgovornosti pri spremembi

statusa pravne osebe in pri ureditvi stranskih kazni iz 15.a in 15.b člena ZOPOKD. Ker se 25. člen ZOPOKD navezuje na ureditev v Kazenskem zakoniku, 41. člen ZOPOKD pa na ureditev v Zakonu o kazenskem postopku, pa je treba ustrezno spremeniti tudi navedena člena.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Poglavitni cilj predloga zakona je uskladitev z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 91/11) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 91/11), ki sta začela veljati oziroma se uporabljati dne 15.5.2012 in področno zakonodajo (Zakon o javnem naročanju in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetske, transportnem področju in področju poštne storitev). Strokovna javnost namreč do sedaj ni opozarjala, da bi Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja povzročal večje težave v praksi. Vendar pa je bilo kljub temu ugotovljeno, da je treba s predlogom zakona doseči notranjo uskladitev med zakoni na področju kaznovalnega prava in zgoraj navedeno področno zakonodajo.

Cilji predlaganega zakona so tako naslednji:

- uskladitev z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 91/11),
- uskladitev z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 91/11),
- črtanje oziroma ureditev stranskih kazni (15.a in 15.b člen ZOPOKD) ter njuna uskladitev s področno zakonodajo
- in odprava redakcijskih napak, nejasnosti in pomanjkljivosti v dosedanji ureditvi.

2.2 Načela

Ker se predlog zakona usklajuje z zgoraj navedenima novelama KZ-1B in ZKP-K, je treba izpostaviti zgolj načelo zakonitosti. To velja tudi za dopolnitev ZOPOKD z določbami o zastaranju izvršitve stranske kazni prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba. Izvršitev te stranske kazni bo urejena s Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.

2.3 Poglavitne rešitve

a) predstavitev predlaganih rešitev:

Glede izrekanja drugih sankcij:

Veljavno besedilo prvega in tretjega odstavka 6. člena ZOPOKD je mogoče razumeti tudi tako, da se lahko odvzem premoženjske koristi in varnostni ukrep odvzema predmetov izrečeta alternativno, čeprav se lahko izrečeta kumulativno, zato se beseda »ali« nadomešča z veznikom »in«. V spremembah 6. člena se ureja tudi možnost izreka kazni in drugih sankcij subjektom, ki so pravni nasledniki obojone pravne osebe, ki niso pravne osebe, temveč samostojni podjetniki posamezniki ali posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost.

Glede stranskih kazni:

V 12. členu ZOPOKD se zaradi neuskklajenosti z zakonodajo na področju javnega naročanja črta stranska kazen »prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja« in preimenuje stranska kazen »prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti na organiziranem trgu« v »prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba«.

Stranska kazen prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, se usklajuje z zakonodajo na področju vrednostnih papirjev. Prepoved se bo vpisala v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki ga vodi Centralna Klirinško depotna družba, d.d. (izvršitev bo natančneje urejena v predlogu novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij).

Dosedanji drugi odstavek 22. člena ZOPOKD ni urejal zastaranja izvršitve novih stranskih kazni, ki sta bili uvedeni z novelo ZOPOKD-B. S predlogom zakona se določa zastaranje izvršitve 5 let od pravnomočnosti odločbe, s katero je bila stranska kazen prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, izrečena.

Glede uskladitve z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1B):

Zaradi vsebinskih posegov v poglavje o kaznivih dejanjih zoper spolno nedotakljivost v Kazenskem zakoniku, zaradi prestavitve kaznivega dejanja »Mučenje« v drugo poglavje v noveli Kazenskega zakonika in zaradi novega kaznivega dejanja Kršitev omejevalnih ukrepov, je treba spremeniti tudi 25. člen ZOPOKD.

Glede uskladitve z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-K):

Z novelo Zakona o kazenskem postopku se usklajuje določba prvega odstavka 41. člena ZOPOKD glede začasnega zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi in odvzem predmetov.

Glede ukrepa zavarovanja:

S spremembo tretjega odstavka 41. člena ZOPOKD se kot ukrep zavarovanja ureja prepoved vseh pravnih dejanj, ki bi imela za posledico izbris obdolžene pravne osebe iz sodnega registra, npr. tudi likvidacije.

Variantnih predlogov ni bilo.

b) način reševanja:

Izvršitev stranske kazni prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba, bo urejena v Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, EVA 2012-2030-0006.

c) normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavno zakonodajo, usklajuje pa se tudi z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji 2011/92/EU, ki razveljavlja Okvirni sklep 2004/68/PNZ (sprememba 25. člena ZOPOKD).

č) usklajenost predloga predpisa: /

d) povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletni strani Ministrstva za pravosodje in javno upravo in na portalu e-demokracija. Glede na to, da ne gre za obširne vsebinske spremembe ZOPOKD, večjega odziva javnosti ni bilo pričakovati. Na predlog zakona tako pripombe javnosti niso bile podane.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima neposrednih posledic za državni proračun.

Predlog zakona nima neposrednih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predloženi zakon ni neposredno povezan s pravno ureditvijo Evropske unije.

Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU:

5.1 FINSKA

Finski Kazenski zakonik ureja kazensko odgovornost pravnih oseb v 9. poglavju. Pravno osebo se kaznuje z denarno kaznijo na podlagi obtožnega akta, če je takšna sankcija predvidena v tem zakoniku. Določbe tega poglavja se ne uporabljajo, če je kaznivo dejanje storila uradna oseba. Pravno osebo je dopustno kaznovati, če je fizična oseba, ki je član vodstvenega organa ali ima vodstveno funkcijo sodeloval pri storitvi kaznivega dejanja ali pa je opustil dolžno nadzorstvo, katerega posledica je storitev kaznivega dejanja. Pravna oseba je lahko kaznovana tudi, če ni mogoče ugotoviti storilca kaznivega dejanja ali če ga iz drugega razloga ni mogoče kaznovati. Vendar pa se pravne osebe ne kaznuje, če oškodovanec ni prijavil kaznivega dejanja, razen če za kazenski pregon obstaja javni interes. Tudi finski kazenski zakonik ureja t.i. zvezo med pravno osebo in storilcem kaznivega dejanja. Storilec kaznivega dejanja je moral storiti kaznivo dejanje v imenu, za račun ali v korist pravne osebe, prav tako je moral storilec biti član vodstvenega organa ali oseba, ki so ji bila dana pooblastila. Pravna oseba ne more zahtevati povračila denarne kazni od storilca, razen če je bilo to posebej dogovorjeno ali predpisano. Sodišče sme pravni osebi kazen odpustiti, če je bila opustitev s strani pravne osebe nepomembna ali pa je udeležba vodstvenega organa pravne osebe majhna ali pa gre za lažje kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno pri delovanju pravne osebe. Sodišče sme odpustiti kazen pravni osebi tudi, če bi bilo kaznovanje nesmiselno, vendar mora pri tem upoštevati naslednje okoliščine: nastanek posledic kaznivega dejanja, ukrepi, ki jih je sprejela pravna oseba, da bi preprečila storitev novih kaznivih dejanj ali za zmanjšanje posledic kaznivega dejanja, če je pravna oseba sprejela ukrepe za nadaljnjo preiskavo kaznivega dejanja in če je pravna oseba sicer majhna, storilec, ki je bil kaznovan, pa ima v lasti pretežni del pravne osebe. Pravno osebo je mogoče kaznovati s z denarno kaznijo od 850 do 850.000 eurov. Finski kazenski zakonik določa tudi način odmere denarne kazni. Pri tem se upošteva naravo in težo kaznivega dejanja, finančno stanje pravne osebe (velikost pravne osebe, plačilna sposobnost ter drugi kazalci finančnega stanja pravne osebe), ravnanje pravne osebe pri storitvi kaznivega dejanja v smislu vloge pri storitvi kaznivega dejanja ali opustitve dolžnega nadzorstva. Finski kazenski zakonik določa tudi možnost odstopa od kazenskega pregona za državnega tožilca ter stek kaznivih dejanj. Izvršitev denarne kazni ureja poseben zakon.

5.2 FRANCIJA

Francija pozna kazenskopravno odgovornost pravnih oseb od leta 1994 od uveljavitve novega Kazenskega zakonika. Kazensko ni odgovorna država. Lokalne skupnosti so kazensko odgovorne za kazniva dejanja, ki so bila storjena glede dejavnosti, ki so lahko predmet delegacije javne službe (to so dejavnosti, ki se lahko odstopijo zasebnim subjektom). Kazenskopravna odgovornost pravnih oseb ne izključuje kazensko odgovornost fizičnih oseb, ki so storilci kaznivih dejanj ali pa udeleženci. Torej, kazensko so odgovorne javnopravne

ustanove, privatne organizacije in t.i. »mešane« organizacije. Odgovorne so tudi tuje pravne osebe. Za kazensko odgovornost pravne osebe morata biti kumulativno izpolnjena dva pogoja: kaznivo dejanje morajo storiti njeni organi ali zastopniki in kaznivo dejanje mora biti storjeno v korist ali za račun pravne osebe (na podlagi volje njenih organov, v njenem imenu in v interesu njenih članov). Zastopanje pravne osebe pa ni zgolj zakonsko ali sodno zastopanje, temveč tudi zastopanje na podlagi pogodbe. Zastopnik pravne osebe je fizična oseba, kateri so organi in zakoniti zastopnik odredili zastopanje pravne osebe v posebej omejenem sektorju dejavnosti. V nasprotju z navedenim, pa kazenska odgovornost pravne osebe ni podana, če je kaznivo dejanje storila oseba, ki nima pooblastil zastopnika pravne osebe. Kazenska odgovornost pravne osebe ni podana, če je organ ali zastopnik deloval v strogo osebnem interesu, če je bilo kaznivo dejanje storjeno samo v korist ožjega kroga ali če je bilo kaznivo dejanje storjeno v širšem interesu kot je interes pravne osebe (npr. državni interes). Kazenska odgovornost pravne osebe je podana, če je dokazana krivda ene ali več fizičnih oseb, ki zastopajo pravno osebo. Pravne osebe so kaznovane z denarno kaznijo, s kaznijo nadzora, odvzemanjem premoženjske koristi, prepovedjo udeležbe na trgu, s prenehanjem pravne osebe...Pravne osebe je mogoče kaznovati s pogojno obsodbo, možna je rehabilitacija. Pravno osebo zastopajo v kazenskem postopku njeni zakoniti zastopniki, razen če tudi zoper njih poteka kazenski postopek.

5.3 MADŽARSKA

Madžarski kazenski zakonik se glede odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja sklicuje na drug zakon, ki ureja kazenske ukrepe zoper pravne osebe. V sekciji 70 kazenskega zakonika je določeno, da se med kazenske ukrepe štejejo tudi ukrepi proti pravnim osebam. Posebni zakon (104/2001) je razdeljen v dva dela, prvi vsebuje kazenske materialne določbe, drugi pa kazenske procesne določbe. Kazenski ukrepi iz navedenega zakona se uporabijo, če je bilo storjeno naklepno kaznivo dejanje iz kazenskega zakonika in če je z njim pravna oseba pridobila neko korist ali je pri storitvi kaznivega dejanja pomagala. Kaznivo dejanje mora biti storjeno s strani vodstvenega organa ali osebe, ki je pooblaščen za zastopanje, ali ga je storila v pravni osebi zaposlena oseba, pri čemer je oseba, ki opravlja vodstvene naloge opustila dolžno nadzorstvo, ali pa je kaznivo dejanje storila tretja oseba skupaj z osebo iz pravne osebe, ki je pooblaščen za zastopanje ali je član vodstvenega organa. Določbe posebnega zakona se ne uporabljajo za državo, tuje države, parlament, urad predsednika države, varuha človekovih pravic, izvršilno vejo oblasti in lokalno oblast. Pravni osebi je mogoče izreči naslednje sankcije: denarno kazen (maksimum je določen v fiksnem znesku oziroma glede na višino protipravno pridobljene premoženjske koristi), prepoved opravljanja dejavnosti (pravni osebi so prepovedane določene aktivnosti, npr. prepoved pridobitve koncesije, pridobitev sredstev Evropske unije, državnih sredstev, to ni nujno milejša sankcija, ker izguba morebitnih subvencij lahko privede do prisilnega prenehanja opravljanja dejavnosti, če je dejavnost pravne osebe odvisna od tujih subvencij) ali prenehanje (likvidacija) pravne osebe (je najstrožja sankcija zoper pravno osebo, vendar se ne sme izreči pravnim osebam, ki imajo posebni strateški pomen za državo oziroma ekonomijo, ta sankcija naj bi se izrekla le pri težjih kaznivih dejanjih). Pravni osebi je prav tako po kazenskem zakoniku možno izreči odvzem premoženja.

5.4 ESTONIJA

V Estoniji so uvedli kazensko odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja v letu 2002 z novim Kazenskim zakonikom. Na podlagi 14. člena je pravna oseba odgovorna za kaznivo dejanje, če je bilo storjeno s strani vodstvenega organa ali zastopnika pravne osebe. Kazenski pregon pravne osebe ni ovira za kazenski pregon fizične osebe, ki je storila kaznivo dejanje. Vendar pa kazenska odgovornost ne velja za državo, lokalne skupnosti ali javnopravne subjekte. Pred uveljavitvijo novega kazenskega zakonika so bile pravne osebe kazensko odgovorne le za (upravne) prekrške. V Estoniji so pravne osebe lahko odgovorne le za določena kazniva dejanja v posebnem delu zakonika (kazniva dejanja zoper okolje, zloraba notranje informacije, davčna zatajitev, goljufija, podkupovanje, zloraba avtorskih pravic, vojna propaganda, trgovanje z otroki, terorizem...). Vsakdanja kazniva dejanja, npr. tatvine in ogrožanje varnosti niso na listi kaznivih dejanj, za katera lahko odgovarja pravna oseba. Pravni osebi je možno izreči le dve sankciji: denarno kazen ali prisilno prenehanje pravne osebe. Denarno kazen (kazenski zakonik določa minimum in maksimum) je mogoče v določenih primerih izreči tudi skupaj s kaznijo prisilnega

prenehanja pravne osebe. Sodišče sme izreči prisilno prenehanje pravne osebe le, če je izvrševanje kaznivih dejanj postala dejavnost pravne osebe. Pravna oseba je lahko kazensko odgovorna tako za kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno z naklepom kot za kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno iz malomarnosti. Pravna oseba je kazensko odgovorna le, če je bilo kaznivo dejanje storjeno v interesu pravne osebe. Kazenski zakonik določa tudi osebe, ki lahko storijo kaznivo dejanje v korist pravne osebe (organ, zastopnik). V Estoniji kazenski pregon pravne osebe ne izključuje kazenskega pregona fizične osebe, ki je storila kaznivo dejanje. To pravilo pa ne izključuje možnosti tožilstva, da ne bo kazensko preganjalo pravne osebe.

Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive: Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o boju proti spolni zlorabi in spolnemu izkoriščanju otrok ter otroški pornografiji, ki razveljavlja Okvirni sklep 2004/68/PNZ, je bila sprejeta in objavljena dne 17.12.2011.

Izjava o skladnosti (pdf. format) – izvoz iz baze RPS

Korelacijska tabela (pdf. format) – izvoz iz baze RPS

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel nobenih tovrstnih posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne bo imel nobenih tovrstnih posledic.

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlog zakona ne bo imel nobenih tovrstnih posledic.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlog zakona ne bo imel nobenih tovrstnih posledic.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlog zakona ne bo imel nobenih tovrstnih posledic.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona ne bo imel nobenih tovrstnih posledic.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

Posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena, ker gre za manjše spremembe in dopolnitve.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Spremljanje izvajanja predpisa bo potekalo v okviru Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja pri Ministrstvu za pravosodje in javno upravo. Stanje na področju kazenskega materialnega prava bo obravnavano tudi v okviru sej Sveta za kaznovalno pravo (strokovno posvetovalno telo ministra za pravosodje in javno upravo).

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo in 65/08) se prvi odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pravna oseba je kazensko odgovorna za kaznivo dejanje pod pogoji, ki jih v skladu s Kazenskim zakonikom določa ta zakon.«

2. člen

Prvi odstavek 6. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pravna oseba, ki je v stečajju, je lahko kazensko odgovorna ne glede na to, ali je bilo kaznivo dejanje storjeno pred uvedbo stečajnega postopka ali med njim, vendar se ji ne izreče kazen, temveč le odvzem premoženjske koristi in varnostni ukrep odvzema predmetov.«

V drugem odstavku se besedilo »pravni osebi, ki je njen pravni naslednik, če so njeni vodstveni ali nadzorni organi« nadomesti z besedilom »subjektu, ki je njen pravni naslednik, če so njegovi vodstveni ali nadzorni organi«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Subjektu, ki je pravni naslednik obsojene pravne osebe, njegovi vodstveni ali nadzorni organi pa niso vedeli za storjeno kaznivo dejanje, se izreče le odvzem premoženjske koristi in varnostni ukrep odvzema predmetov.«

3. člen

V 12. členu se točka 4) spremeni tako, da se glasi:

»4) prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba.«

Točka 5) se črta.

4. člen

15.a člen se črta.

5. člen

Naslov in besedilo 15.b člena se spremenita tako, da se glasita:

»Prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba
15.b člen

Pravni osebi sme sodišče za kazniva dejanja iz 24. poglavja in za kazniva dejanja po 260. in

262. do 264. členu iz 26. poglavja Kazenskega zakonika izreči kot stransko kazen prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba in ki so vpisani v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev, za obdobje od enega do osmih let.«

6. člen

V drugem odstavku 22. člena se točka 2) spremeni tako, da se glasi:

»2) pet let pri izvršitvi kazni odvzema premoženja, kazni prenehanja pravne osebe in kazni prepovedi razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba.«

7. člen

V 23. členu se besedi »kazenskega zakona« nadomestita z besedama »Kazenskega zakonika«.

8. člen

V 25. členu se v točki 3) za besedilom »131.« dodata vejica in besedilo »135.a«.

V točki 5) se besedilo »kaznivi dejanji po 175. in 176. členu;« nadomesti z besedilom »kazniva dejanja po 173. do 176. členu;«.

V točki 11) se besedilo »do 265. členu« nadomesti z besedilom »do 264. členu«.

V točki 18) se besedilo »kazniva dejanja po 374. členu.« nadomesti z besedilom »kazniva dejanja po 374. in 374.a členu.«.

9. člen

Prvi odstavek 41. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) V zavarovanje izterjave kazni odvzema premoženja ali odvzema premoženjske koristi lahko sodišče na predlog upravičenega tožilca zoper obdolženo pravno osebo odredi začasno zavarovanje zahtevka ob smiselni uporabi določb zakona, ki ureja kazenski postopek, ki urejajo začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi.«

V tretjem odstavku se besedilo »statusne spremembe, ki bi povzročile« nadomesti z besedilom »pravna dejanja, ki bi povzročila«.

KONČNA DOLOČBA

Začetek veljavnosti

10. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Prvi odstavek 1. člena se spreminja tako, da se stavek začne s subjektom (pravna oseba), kar je slovnično pravilneje. Vsebinsko pa je ta določba skladna s tretjim odstavkom 42. člena Kazenskega zakonika. Izpuščeno je izrecno navajanje 42. člena Kazenskega zakonika, ker 23. člen ZOPOKD določa smiselno uporabo splošnega dela Kazenskega zakonika in se torej ne uporablja zgolj ta člen Kazenskega zakonika. Izpuščeno je tudi navajanje uradnega lista, ki je

zastarelo, v Uradnem listu RS pa je bila objavljena tudi novela KZ-1B.

K 2. členu:

Veljavno besedilo prvega in tretjega odstavka 6. člena ZOPOKD je mogoče razumeti tudi tako, da se lahko odvzem premoženjske koristi in varnostni ukrep odvzema predmetov izrečeta alternativno, čeprav se lahko izrečeta kumulativno. Podobno določbo, kot je v predlaganem besedilu, ima 14.b člen Zakona o prekrških, ki kumulativno (uporabljen je veznik »in«) določa odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi, če je bil zoper pravno osebo začet stečajni postopek ali v primeru prenehanja pravne osebe.

Besedna zveza »pravna oseba, ki je njen pravni naslednik« pa se nadomešča z besedno zvezo »subjekt, ki je njen pravni naslednik« zato, ker je pravni naslednik pravne osebe lahko tudi samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost (torej ne nujno pravna oseba). Ni nobenega razloga, da se tudi v primeru, ko v pravni položaj prenehane pravne osebe vstopi drug subjekt in ne pravna oseba, ne bi uporabila možnost izreka kazni in drugih sankcij.

K 3. členu:

V parlamentarni proceduri pri Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja (ZOPOKD-B) je Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora Republike Slovenije v mnenju, številka: 713-01/94-12/12 z dne 21.4.2008 opozorila, da sta obe novi stranski kazni iz 15.a in 15.b člena ZOPOKD zgolj predpisani, ni pa določen način njune izvršitve. Zaradi tega sta bili ti stranski kazni "lex imperfecta".

Stranska kazen »prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja« se s predlogom zakona črta, ker je neusklajena z zakonodajo na področju javnega naročanja. Oddajo javnih naročil urejata Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10 in 18/11; v nadaljnjem besedilu: ZJN-2) in Zakon o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštних storitev (Uradni list RS, št. 128/06, 16/08, 19/10 in 43/11; v nadaljnjem besedilu: ZJNVETPS), Ministrstvo za finance pa pripravlja tudi Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti. Navedeni zakoni v skladu z evropsko zakonodajo (Direktive 2004/17/ES, 2004/18/ES in 2009/81/ES) določajo, da mora naročnik iz postopka javnega naročanja izločiti gospodarske subjekte, če so bili ti ali njihovi zakoniti zastopniki pravnomočno obsojeni za nekatera dejanja zoper premoženje, gospodarstvo, uradno dolžnost in javna pooblastila ter volilno pravico in volitve. Naročniki zato v konkretnem postopku javnega naročanja, pred oddajo naročila, za najugodnejšega ponudnika v kazenski evidenci Ministrstva za pravosodje in javno upravo preverijo, ali je bil gospodarski subjekt pravnomočno obsojen za kazniva dejanja iz 42. člena ZJN-2 oziroma 45. člena ZJNVETPS in ga po potrebi zaradi neizpolnjevanja pogojev glede splošne usposobljenosti izločijo iz tega postopka javnega naročanja. Upošteva je navedeno je opredelitev stranske kazni prepovedi udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja v Zakonu o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja odveč, vnaša nejasnosti, z vidika vodenja postopka javnega naročanja in vodenja uradnih evidenc pa pomeni tudi nepotrebno, dvojno administriranje. Enak učinek, tj. izločitev pravnomočno obsojenih subjektov, dosežemo že na podlagi javnonaročniške zakonodaje.

Stranska kazen »prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti« se preimenuje v »prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba«. Pri veljavni prepovedi trgovanja s finančnimi instrumenti pravne osebe na organiziranem trgu, če bi bila ta izvršljiva, bi bili sankcionirani imetniki vrednostnih papirjev, ki so lahko fizične ali druge pravne osebe, ki nimajo zveze s storjenim kaznivim dejanjem, saj je poudarek na »finančnem instrumentu (prepove se trgovanje s finančnim instrumentom)« in ne na »obsojeni pravni osebi«. S tem dejansko odpade namen uvedbe te stranske kazni, ki je v tem, da se sankcionira pravno osebo, ki je storila kaznivo dejanje zoper gospodarstvo ali korupcijsko kaznivo dejanje.

K 4. členu:

15.a člen ZOPOKD se usklajuje z določbami ZJN-2 in ZJNVETPS in se črta zaradi razlogov, ki so navedeni pri obrazložitvi prejšnjega člena predloga zakona.

K 5. členu:

V tem členu se, kot je že navedeno zgoraj, preimenuje stranska kazen v »prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba«. Gre za prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, ki jih ima pravna oseba na računu pri Centralni Klirinško depotni družbi, d.d.. Prepoved razpolaganja tako izvrši KDD, d.d. z vpisom v centralni register nematerializiranih vrednostnih papirjev. Dosedanje stranske kazni namreč ni bilo mogoče izvršiti, če pa bi bilo to možno, pa bi bile s tem neupravičeno oškodovane tretje osebe - imetniki finančnih instrumentov pravne osebe.

Izvršitev te stranske kazni bo urejal Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (novi 142.a člen, predlog ZIKS-1E).

K 6. členu:

Dosedanji drugi odstavek 22. člena ZOPOKD ni urejal zastaranja izvršitve stranskih kazni - prepovedi udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja in prepovedi trgovanja s finančnimi instrumenti pravne osebe na organiziranem trgu (po predlogu zakona ostane le še ena stranska kazen, ki se tudi preimenuje - prepoved razpolaganja z vrednostnimi papirji, katerih imetnica je pravna oseba), ki sta bili uvedeni z novelo ZOPOKD-B.

Ker zastaranja izvršitve ni urejeno, je podana dejanska nezastarljivost izvršitve prej navedene stranske kazni. Ob primerjavi z določbami 95. člena Kazenskega zakonika pa je to možno le pri kaznivih dejanjih iz 100. do 105. člena Kazenskega zakonika, pri kaznivih dejanjih pri katerih po mednarodnih pogodbah zastaranja ni mogoče in pri dosmrtnem zaporu.

K 7. členu:

Sprememba je redakcijske narave. Tudi v drugih določbah ZOPOKD je uporabljena ta besedna zveza (Kazenski zakonik).

K 8. členu:

Tretja in enajsta točka 25. člena se spreminjata, ker je bilo kaznivo dejanje »mučenje« iz 265. člena Kazenskega zakonika v noveli KZ-1B premeščeno v novi 135.a člen. To kaznivo dejanje namreč glede na opis ne sodi v poglavje o kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost in javna pooblastila, saj dejanje v temeljni obliki lahko izvrši vsakdo. To kaznivo dejanje je tako uvrščeno v poglavje kaznivih dejanj zoper človekove pravice in temeljne svoboščine. Že do sedaj je bilo v 25. členu ZOPOKD določeno, da za kaznivo dejanje mučenja lahko odgovarja tudi pravna oseba.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1B) vsebuje več členov, s katerimi se spreminjajo in dopolnjujejo kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost. Navedene spremembe in dopolnitve so potrebne, ker je treba implementirati Konvencijo Sveta Evrope o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo in Direktivo o boju zoper spolno zlorabo, spolno izkoriščanje otrok in otroško pornografijo, ki razveljavlja Okvirni sklep 2004/68/PNZ. V skladu z navedenima aktoma je treba urediti tudi odgovornost pravnih oseb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost, kar je upoštevano pri spremembi pete točke 25. člena ZOPOKD.

Osemnajsta točka 25. člena ZOPOKD se dopolnjuje zaradi novega kaznivega dejanja - 124. člen v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (KZ-1B) - Kršitev omejevalnih ukrepov (novi 374.a člen KZ-1). To kaznivo dejanje stori, kdor v nasprotju z omejitvami, ki so določene v predpisih o izvrševanju omejevalnih ukrepov, sprejetih v okviru mednarodnih organizacij, ali tistimi omejitvami, ki se v skladu s pravno ureditvijo mednarodnih organizacij v RS uporabljajo neposredno, ponudi, proda, nakaže, prenese, menja, dostavi,

uvozi, izvozi, vnese v državo ali iznese iz nje blago, tehnologijo, denar ali premoženje ali pri tem posreduje ali omogoči dostop do takega blaga, tehnologije, denarja ali premoženja ali do koristi od njih ali tega ne onemogoči ali kdor tako blago, denar ali premoženje protipravno pridobi ali hrani in si tako pridobi veliko premoženjsko korist.

K 9. členu:

Prvi odstavek 41. člena ZOPOKD se spreminja zato, ker Zakon o kazenskem postopku več nima tretjega odstavka 109. člena. Za začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi, nastale s kaznivim dejanjem ali zaradi njega, se uporabljajo določbe 502. do 502.d člena Zakona o kazenskem postopku. Spremenjeni 502.d člen v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-K) določa, da se v postopku za začasno zavarovanje odvzema premoženjske koristi smiselno uporabljajo določbe o začasnih odredbah iz zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, če ni s tem zakonom drugače določeno. Ker posebno navajanje zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, ni potrebno, je v spremenjenem prvem odstavku 41. člena ZOPOKD določeno le sklicevanje na določbe zakona, ki ureja kazenski postopek.

Tretji odstavek 41. člena se spreminja zato, ker statusne spremembe obsegajo: delitev, združitve, prenos premoženja in spremembo pravnoorganizacijske oblike, ne pa npr. likvidacije. Namen ukrepa zavarovanja naj bi bil tudi v preprečitvi likvidacije, ki je trenutno zakonsko besedilo ne zajema, likvidacije pa se v praksi pogosto izvajajo.

K 10. členu:

Ta člen ureja uveljavitev zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

(1) Ob pogojih, ki jih v skladu s 42. členom Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 55/08 – KZ-1) določa ta zakon, je za kaznivo dejanje kazensko odgovorna pravna oseba.

(2) Zakon določa, za katero kaznivo dejanje je lahko odgovorna pravna oseba in kakšna kazen oziroma druga kazenska sankcija se ji lahko izreče.

Odgovornost pri spremembi statusa pravne osebe

6. člen

(1) Pravna oseba, ki je v stečajju, je lahko odgovorna za kaznivo dejanje ne glede na to, ali je bilo storjeno pred uvedbo stečajnega postopka ali med njim, vendar se ji ne izreče kazen, temveč le odvzem premoženjske koristi ali varnostni ukrep odvzema predmetov.

(2) Če je pravna oseba pred pravnomočno končanim kazenskim postopkom prenehala obstajati, se jo lahko spozna za odgovorno, kazen in druge sankcije pa se izrečejo pravni osebi, ki je njen pravni naslednik, če so njeni vodstveni ali nadzorni organi pred prenehanjem obsojene pravne osebe vedeli za storjeno kaznivo dejanje.

(3) Pravni osebi, ki je pravni naslednik obsojene pravne osebe, njeni vodstveni ali nadzorni organi pa niso vedeli za storjeno kaznivo dejanje, se izreče le odvzem premoženjske koristi ali varnostni ukrep odvzema predmetov.

(4) Če je pravna oseba prenehala obstajati po pravnomočno končanem kazenskem postopku, se izrečena sankcija izvrši v skladu z določbami drugega in tretjega odstavka tega člena.

Vrste kazni

12. člen

Za kazniva dejanja pravnih oseb se sme predpisati naslednje kazni:

- 1) denarna kazen;
- 2) odvzem premoženja;
- 3) prenehanje pravne osebe;
- 4) prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja;
- 5) prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti.

Prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja
15.a člen

(1) Pravni osebi sme sodišče za kazniva dejanja iz 24. poglavja in za kazniva dejanja po 260. in po 262. do 264. členu iz 26. poglavja Kazenskega zakonika izreči kot stransko kazen prepoved udeležbe na razpisih na področju javnega naročanja od treh let do desetih let.

(2) Naročnik mora iz postopka javnega naročanja izločiti vsakega kandidata ali ponudnika, če gre za pravno osebo, ki ji je bila izrečena stranska kazen po tem členu.

Prepoved trgovanja s finančnimi instrumenti pravne osebe na organiziranem trgu
15.b člen

Pravni osebi sme sodišče za kazniva dejanja iz 24. poglavja in za kazniva dejanja po 260. in po 262. do 264. členu iz 26. poglavja Kazenskega zakonika izreči kot stransko kazen prepoved trgovanja z delnicami, drugimi vrednostnimi papirji ali finančnimi instrumenti pravne osebe na organiziranem trgu za obdobje od enega leta do osmih let.

Zastaranje
22. člen

(1) Zastaranje kazenskega pregona zoper pravno osebo se šteje glede na kazen, ki se po zakonu sme izreči storilcu kaznivega dejanja.

(2) Izvršitev kazni zastara za pravno osebo, ko od pravnomočnosti sodbe, s katero je bila kazen izrečena, preteče:

- 1) tri leta pri izvršitvi denarne kazni;
  - 2) pet let pri izvršitvi kazni odvzema premoženja in kazni prenehanja pravne osebe.
- (3) Izvršitev varnostnega ukrepa zastara:
- 1) ko preteče šest mesecev od pravnomočnosti odločbe, s katero je bil izrečen ukrep objave sodbe;
  - 2) ko preteče čas, za katerega je bil izrečen ukrep prepovedi določene gospodarske dejavnosti pravni osebi.

Uporaba splošnega dela kazenskega zakonika
23. člen

Za pravne osebe se smiselno uporabljajo določbe splošnega dela kazenskega zakona, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Kazniva dejanja iz Kazenskega zakonika
25. člen

Pravne osebe so odgovorne za ta kazniva dejanja iz posebnega dela Kazenskega zakonika:

- 1) iz 14. poglavja za kazniva dejanja po 108. do 114. členu;
- 2) iz 15. poglavja za kaznivo dejanje po 121. členu;
- 3) iz 16. poglavja za kazniva dejanja po 131. in 137. do 144. členu ter 146. do 149. členu;
- 4) iz 18. poglavja za kaznivo dejanje po 166. členu;
- 5) iz 19. poglavja za kaznivi dejanji po 175. in 176. členu;
- 6) iz 20. poglavja za kazniva dejanja po 177. do 187. členu;

- 7) iz 22. poglavja za kazniva dejanja po 196. do 202. členu;
- 8) iz 23. poglavja za kazniva dejanja po 204. do 223. členu;
- 9) iz 24. poglavja za kazniva dejanja po 225. do 250. členu;
- 10) iz 25. poglavja za kazniva dejanja po 251. do 256. členu;
- 11) iz 26. poglavja za kazniva dejanja po 260. in 262. do 265. členu;
- 12) iz 28. poglavja za kazniva dejanja po 280. do 287. in 289., 290. in 293. členu;
- 13) iz 29. poglavja za kazniva dejanja po 294., 295., 297. do 300., 302. do 304. in 306. do 313. členu;
- 14) iz 30. poglavja za kazniva dejanja po 314. do 322. členu;
- 15) iz 31. poglavja za kazniva dejanja po 325. do 327., 329. in 331. členu;
- 16) iz 32. poglavja za kazniva dejanja po 332. do 347. členu;
- 17) iz 33. poglavja za kazniva dejanja po 356. do 359. členu;
- 18) iz 35. poglavja za kazniva dejanja po 374. členu.

Ukrep zavarovanja 41. člen

(1) V zavarovanje izterjave kazni odvzema premoženja ali odvzema premoženjske koristi lahko sodišče na predlog upravičenega tožilca zoper obdolženo pravno osebo odredi začasno zavarovanje po določbah zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje terjatev. V takem primeru veljata smiselno drugi in tretji odstavek 109. člena zakona o kazenskem postopku.

(2) Če okoliščine opravičujejo bojazen, da bo v okviru obdolžene pravne osebe ponovljeno dejanje, za katerega obstaja utemeljen sum, da je zanj odgovorna pravna oseba ali se s storitvijo podobnega dejanja grozi, lahko sodišče po enakem postopku poleg ukrepov iz prejšnjega odstavka obdolženi pravni osebi začasno prepove opravljati eno ali več določenih gospodarskih dejavnosti.

(3) Če je zoper pravno osebo uveden kazenski postopek, lahko sodišče na predlog državnega tožilca ali po uradni dolžnosti s sklepom prepove statusne spremembe, ki bi povzročile izbris obdolžene pravne osebe iz sodnega registra. Prepoved se vpiše v sodni register.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlaga se skrajšani postopek za sprejem predloga zakona na podlagi 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10) zaradi manj zahtevnih sprememb in dopolnitev ter zaradi uskladitve z drugimi zakoni. Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja se usklajuje z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 91/11) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 91/11).

VI. PRILOGE

/